

Bildande av Harfjällets naturreservat i Torsby kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar det markerade området i bilaga 1 som Harfjällets naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda markområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen beslutar att de nedan angivna föreskrifterna ska gälla för reservatet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 2 för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Harfjällets naturreservat bildas i syfte att vårda och bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade naturskogar, våtmarker samt andra ingående naturtyper. Syftet är också att bevara områdets orörda karaktär. Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer ska reservatet tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmark tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för de delar där restaureringsåtgärder i form av naturvårdsbränning eller brandeffekterliknande åtgärder, igenläggning av diken, avveckling av contortatall m.m. är lämpliga.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

- Brandpräglade barrnaturskogar och skogar präglade av intern dynamik
- Öppna våtmarker
- Gamla träd, grova lågor, senvuxna träd, bränd ved, död ved

En mer utförlig beskrivning av området finns i skötselplanen.

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. avverka eller på annat sätt skada träd och buskar samt ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. utföra mekanisk markbearbetning,
3. tippa eller anordna upplag,
4. anlägga ledning,
5. utföra markavvattnande åtgärd,
6. rensa befintliga diken,
7. uppföra byggnad, annan anläggning eller anordning,
8. använda kalk, gödsel, växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel,
9. framföra motordrivet fordon.

Utan tillstånd från länsstyrelsen är det också förbjudet att

10. inplantera djur och växter,
11. utföra viltvårdsåtgärder eller anlägga åtelplats.

Undantag

A-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A 1. gäller inte kvistning eller röjning av sly upp till sju cm diameter i marknivå för underhåll av jaktpass.

A 9. gäller inte terrängskoter eller motorredskap som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1978:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så

att skador på mark och vegetation inte uppkommer. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

A 9 gäller inte transport av saltstenar till befintliga platser där saltstenar sätts ut eller material för underhåll av befintliga jaktorn och broar. Undantaget gäller endast med snöskoter på snötäckt mark.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla följande inom reservatet i dess helhet.

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser,
2. undersökningar av mark, vegetation och organismer i miljöövervaknings- och uppföljningssyfte,
3. åtgärder i syfte att motverka förekomst av invasiva främmande arter,
4. naturvårdsbränning inklusive erforderliga säkerhetsåtgärder,
5. brandeffektefterliknande åtgärder såsom katning, ringbarkning eller annat skadande av träd, mindre brasor samt markstörning,
6. avverkning av contortatall,
7. igenläggning av diken inklusive erforderliga följdåtgärder,
8. fällning och ringbarkning av gran,
9. röjning av igenväxningsvegetation på naturligt öppna våtmarker,
10. stängsling av skogsmark.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd eller buskar, stående eller omkullfallna,
2. samla in ryggradslösa djur, mossor, lavar och vedsvampar,
3. framföra motordrivet fordon,
4. tippa eller anordna upplag,
5. gräva eller dra upp kärleväxter,
6. skada, omlagra eller bortföra berg, jord eller sten,
7. medföra hund eller annat sällskapsdjur som inte är kopplat.

Utan tillstånd från länsstyrelsen är det också förbjudet att

8. genomföra organiserad tävlings- eller friluftsverksamhet.

Undantag

C-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

C 7. gäller inte vid jakt med hund.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har förelagt markägare och innehavare av särskild rätt inom området att yttra sig över förslaget till beslut om inrättande av naturreservat. Förslaget till beslut har också remitterats till berörda sakägare samt skickats till andra som kan tänkas ha synpunkter på skyddet av området.

Inkomna remissvar

Sektion 4 inom Ovensjö VVO har inkommit med frågeställningar och synpunkter kring älgjaktens bedrivande inom området.

Torsby kommun har i grunden inga invändningar till förslaget naturreservat och framför några kommentarer. Kommunen anser att förslaget med skötsel genom naturvårdsbränning i vissa delar av reservatet bör utgå med hänsyn till att minska växthusgasutsläppen samt bevara befintliga naturmiljöer till fri utveckling.

Länsstyrelsens bemötande av remissvar

Länsstyrelsen har bemött synpunkterna genom att införa ett undantag i A-föreskrifterna avseende transporter med snöskoter på snötäckt mark.

Delar av reservatet utgörs av äldre brandpräglad tallskog. För att den naturtypen ska bibehålla och utveckla sina naturvärden behöver den brinna regelbundet. Skogsbrand är en viktig del i skogens naturliga dynamik och många arter är anpassade till förekomsten av brand i skogen. För att uppfylla syftet med reservatet har länsstyrelsen bedömt att naturvårdsbränning är en nödvändig skötselmetod.

När skogsmark brinner är det huvudsakligen fältskikt, kvistar och grenar som konsumeras av branden och därmed släpper ut växthusgaser. Branden bidrar dock till att tillgängliggöra mycket näring i marken och fältskiktet återbildas relativt snabbt och tar då upp växthusgaser. De delar av skogen som bidrar till långsiktigt bindande av kol påverkas i mindre grad av en skogsbrand.

Samlad bedömning

Området har mycket höga naturvärden. För att värdena ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden skadas. Länsstyrelsen bedömer därför att området bör förklaras som naturreservat.

Reservatsbildningen är förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna och med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Inskränkningar i enskilds rätt att använda mark eller vatten går inte längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet bidrar till att uppfylla Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden och till miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Sammantaget är förutsättningarna uppfyllda för att inrätta reservatet med föreskrifter enligt ovan.

Tillämplig lagstiftning

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. (se 7 kap. 4 § miljöbalken)

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet får beslutet förenas med föreskrifter. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. (jmf 7 kap. 5, 6, 25 och 30 §§ miljöbalken)

I varje beslut om bildande av ett naturreservat ska en skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård fastställas. (jmf 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifterna i detta beslut om det finns särskilda skäl och är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Beslutade C-föreskrifter gäller omedelbart, även om de överklagas. C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån tillåten pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan mot staten hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft. Om så inte sker går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön.

Beslutet kan överklagas

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga med överklagandehänvisning.

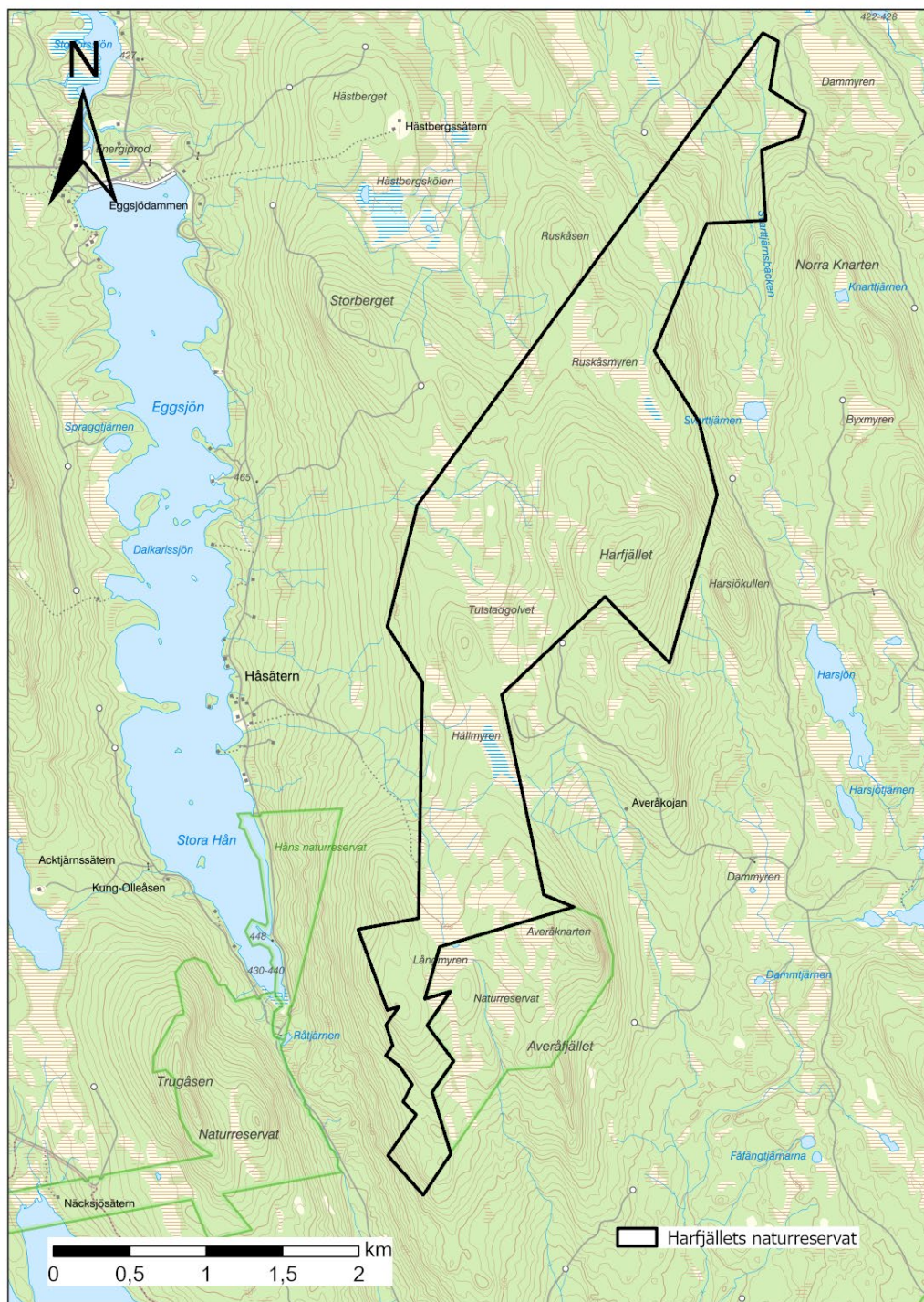
De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med naturvårdshandläggare Anders Tedeholm som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Annika Nilsson, enhetschef Linda Sundström och tf. rättschef Ulrika Forsman medverkat.

Bilagor

1. Beslutskarta

2. Skötselplan
3. Överklagandehänvisning

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslutskarta för Harfjällets naturreservat (heldragen svart linje).

Skötselplan för Harfjällets naturreservat

Syftet med naturreservatet

Harfjällets naturreservat bildas i syfte att vårda och bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade naturskogar, våtmarker samt andra ingående naturtyper. Syftet är också att bevara områdets orörda karaktär. Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer ska reservatet tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmark tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för de delar där restaureringsåtgärder i form av naturvårdsbränning eller brandeffektefterliknande åtgärder, igenläggning av diken samt avveckling av contortatall är lämpliga.

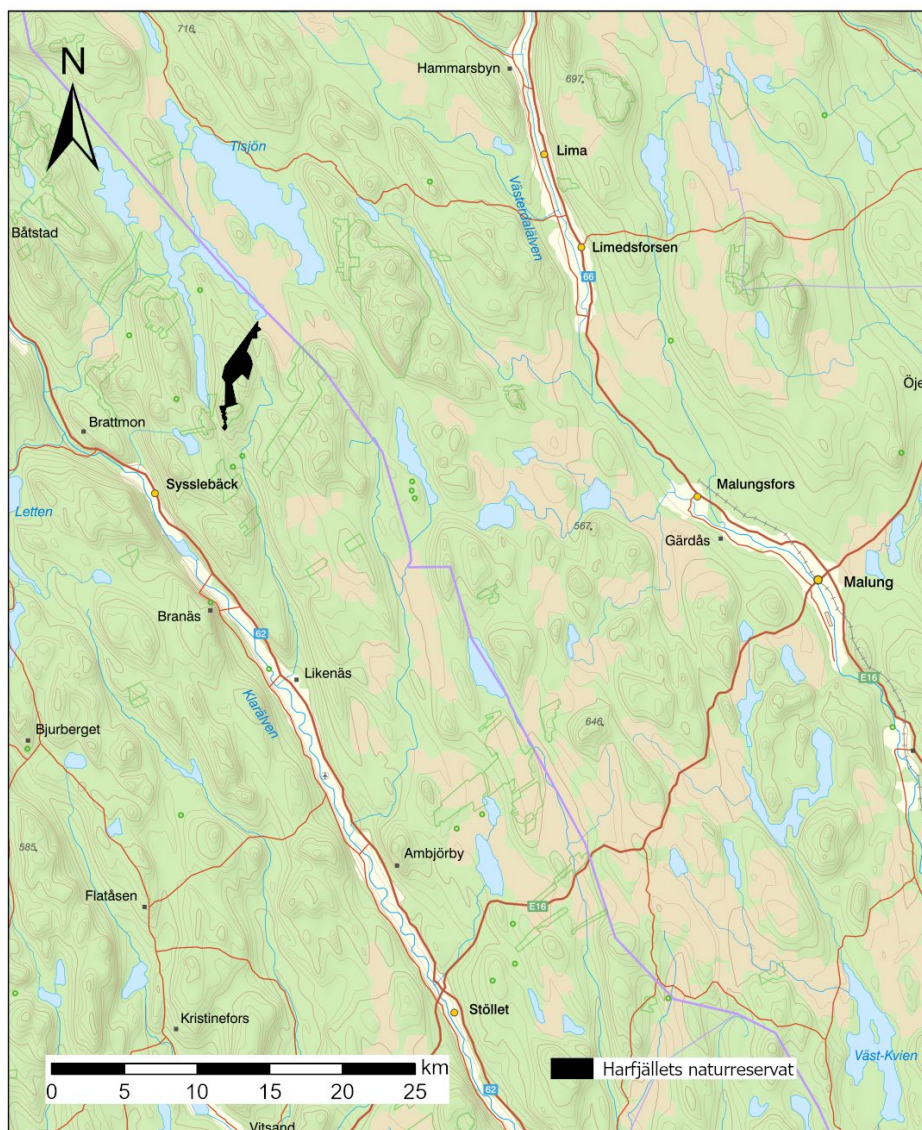
Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

- Brandpräglade barrnaturskogar och skogar präglade av intern dynamik
- Öppna våtmarker
- Gamla träd, grova lågor, senvuxna träd, bränd ved, död ved

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Harfjällets naturreservat
NVR-nummer	2063981
Kommun	Torsby
Areal	622 ha

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Översiktskarta för Harfjällets naturreservat (svart område)

Beskrivning av området

Biologi

Harfjället, naturreservatets centralpunkt, är beläget på ett höjdparti mellan Eggsjön och Likans dalgång. Toppen ligger på omkring 650 meter över havet och hela reservatet utom de nordligaste delarna ligger över 500 meter över havet. Höjden präglar skogarnas ekologi och även utseende. Vid själva toppen infinner sig nästan känslan av en vard där senvuxna gammeltallar står glest och mänskliga spår är svårfunna. I reservatet finns talldominerade och brandpräglade barrnaturskogar med mycket höga naturvärden. Flerhundraåriga

tallar sträcker sig över kanske lika gamla men undertryckta och senvuxna granar. Den rikliga förekomsten av hänglavar är påfallande i stora delar av området.

Mellan skogsbestånden sträcker myrarna ut sig. Myrarna är på många håll dikningspåverkade men hyser ändå höga naturvärden. Det mest påfallande är rikedomen av varglav på ofta brandpåverkade torrakor ute på myrarna. Harfjällets myrar hyser en av Värmlands största förekomster av varglav, kanske till och med den största. Kring myren Tutstadgolvet finns också äldre uppgifter om en av få förekomster i länet av björnbrodd.

Nordsluttningen i norra delarna av reservatet är i stora delar påverkad av äldre avverkningar under mitten av 1900-talet. Naturvärdena är här lägre men har god utvecklingspotential. Granen är det dominerande trädslaget men det finns också ett stort inslag av spridda äldre tallar.

I södra halvan av reservatet, längs bergsryggen mellan Harfjället och Averåfjäll, har sentida avverkningar genomförts. Stora delar har återplanterats med contortatall.

Reservatet gränsar i söder till naturreservatet Averåfjäll. Harfjällets naturreservat sträcker sig även ned längs med Averåfjälls västsluttning. I denna del finns ett bestånd med gles gammal tallskog med riklig förekomst av grov död ved, både stående men framförallt i form av lågor. Beståndets gleshet beror på en tidigare avverkning och efter avverkningen hade det stödplanterats contorta. Contortan har nyligen avverkats och kvar finns gammeltallarna och rikligt med grova lågor.

Hela området har ett rikt fågelliv som präglas av det i länet nordliga läget, mosaiken mellan skogar och myrar samt den förhållandevis höga höjden. Arter som lavskrika, tretåig hackspett, fjällvråk och kungsörn ses regelbundet i området, likaså samtliga fyra i Värmland förekommande skogshönsarter. Bergfink är en karaktärsart och dominerar vårens fågelkör.

Nedan listas ett urval av rödlistade arter och signalarter (S) av växter, lavar, mossor och svampar som har påträffats i området (hotkategori enligt Artdatabankens rödlista 2020 inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar):

Knärot	<i>Goodyera repens</i>	(VU)
Spindelblomster	<i>Neottia cordata</i>	(S)

Vedtrappmossa	<i>Crossocalyx hellerianus</i>	(NT)
Gulnål	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	(S)
Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	(NT)
Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	(NT)
Kolflarnlav	<i>Carbonicola anthracophila</i>	(NT)
Mörk kolflarnlav	<i>Carbonicola myrmecina</i>	(NT)
Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	(NT)
Violettgrå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	(NT)
Skuggblåslav	<i>Hypogymnia vittata</i>	(S)
Varglav	<i>Letharia vulpina</i>	(NT)
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>	(NT)
Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	(S)
Korallblylav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	(S)
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	(NT)
Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	(NT)
Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	(S)
Kortskaftad ärgspik	<i>Microcalicium ahlneri</i>	(NT)
Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	(NT)
Doftskinn	<i>Cystostereum murrayi</i>	(NT)
Gullgröppa	<i>Pseudomerulius aureus</i>	(S)
Vedticka	<i>Fuscoporia viticola</i>	(S)
Ullticka	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	(NT)
Gränsticka	<i>Phellopilus nigrolimitatus</i>	(NT)
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	(NT)
Gräddporing	<i>Sidera lenis s. str.</i>	(VU)
Lateritticka	<i>Postia lateritia</i>	(VU)
Fläckporing	<i>Anthoporia albobrunnea</i>	(VU)
Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	(S)
Nordtagging	<i>Odonticum romellii</i>	(NT)
Raggbock	<i>Tragosoma depsarium</i>	(VU)

Kulturhistoria

Delar av området har en påtaglig vildmarkskaraktär men spår efter mänsklig aktivitet finns också i stora delar, främst genom olika former av skogsbruk. De äldre skogsbestånden är i varierande grad påverkade av dimensionshuggning. Inom reservatet återfinns också en del yngre skogar som avverkats för ca 25–40 år sedan. En del av myrarna har utsatts för dikning vilket, åtminstone lokalt, tydligt påverkar myrarnas hydrologi.

Det finns inga registrerade fornlämningar inom området. Det finns en registrerad och en oregistrerad skogshuggarkoja.

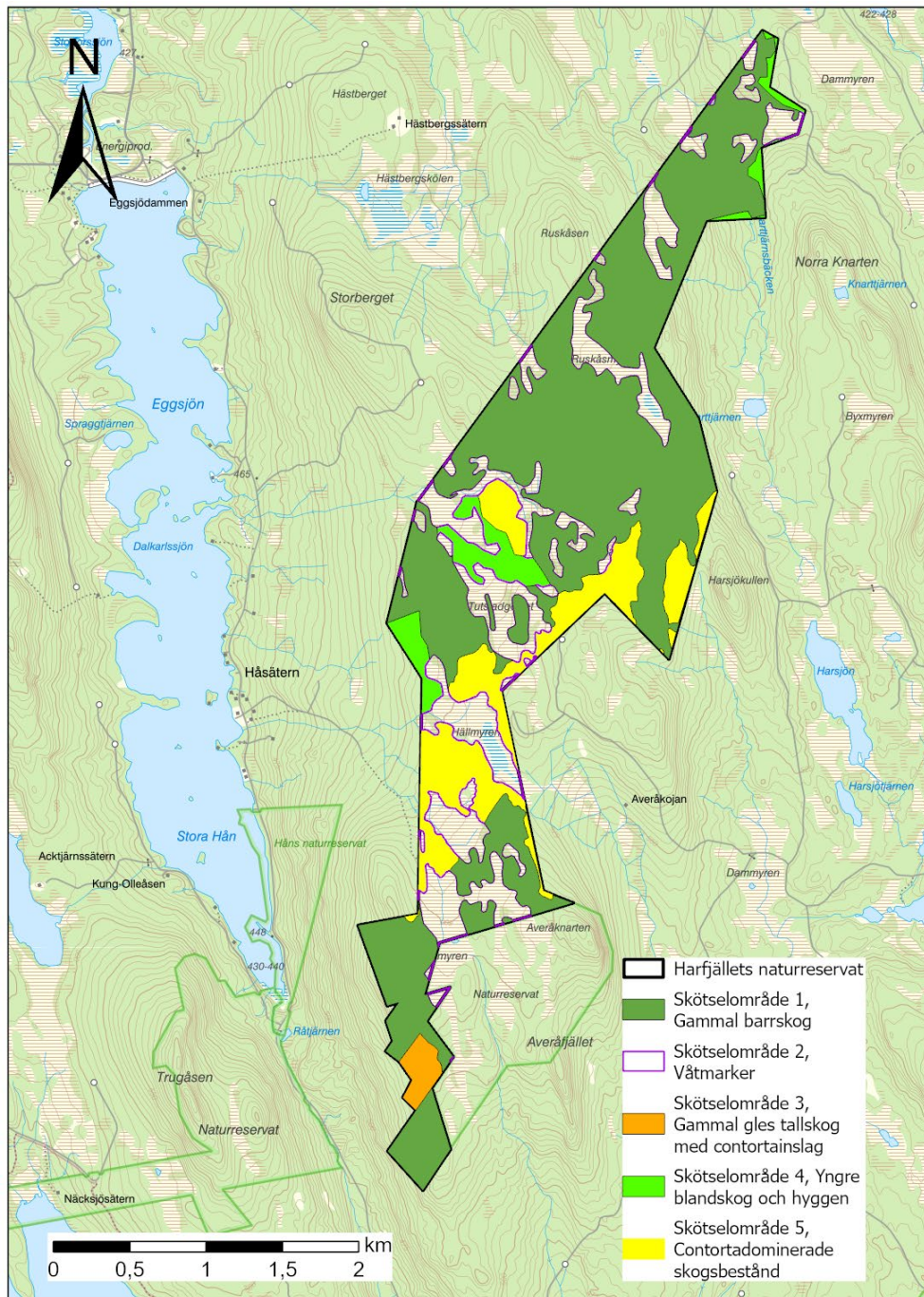
Friluftsliv

Friluftslivet är idag ytterst begränsat. Området är svårtillgängligt, ligger på ett höjddparti långt från vägar och det saknas befintliga anläggningar för att underlätta för friluftslivet.

Skötselområden

Reservatet har delats in i sex skötselområden med utgångspunkt från de huvudsakliga naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom skötselområdena, se figur 1. För skötselområdena redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller att invasiva främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Figur 1. Karta över skötselområden för Harfjällets naturreservat.

Skötselområde 1, Gammal barrskog 373 ha:

Skötselområde 1 består till största delen av gammal barrnatskog. Det finns också, främst i nordsluttningen norr om Ruskåmyren, delar med 70-80 årig grandominerad barrblandskog. De äldre skogarna domineras av tall med undertryckt gran. Tallöverståndarna är ofta flerhundraåriga och de undertryckta granarna når i många

fall även de en anseelig ålder. Inslaget av lövträd är inte särskilt stort men de som finns är ofta värd för rödlistade lavar.

Bevarandemål

Gammal talldominerad och brandpräglad naturskog med inslag av senvuxen gran och äldre lövträd.

Åtgärder

Skötselområdets huvudsakliga inriktning ska i grunden vara fri utveckling. Åtgärder i mindre omfattning ska dock vara möjliga. Skogarna hyser rikligt med spår från äldre skogsbränder och för att gynna de arter som är knutna till brand kan brandeffektefterliknande åtgärder genomföras. Åtgärder som efterliknar brandens effekter kan exempelvis vara katning, ringbarkning eller annat skadande av enskilda träd, både tall och gran. Man kan med fördel också kombinera sådana åtgärder med mindre brasor nära tallstammar för att efterlikna brandljud. Mindre och försiktiga markstörningar kan möjligen också vara en gynnsam åtgärd. Samtliga åtgärder i områdets barrnaturskogar ska föregås av en noggrann planering och får inte äventyra skogarnas befintliga naturvärden. Om det av praktiska skäl bedöms vara nödvändigt att inkludera delar av skogar inom skötselområde 1 i en naturvårdsbränning i angränsande skötselområden ska detta vara möjligt. Det ska i så fall föregås av en noggrann planering så att befintliga naturvärden i skötselområde ett inte påverkas i alltför stor utsträckning.

Fällning eller ringbarkning av gran kan genomföras i syfte att gynna gammal tall som trängs av gran. Det bör dock här beaktas att höga naturvärden knutna till gran inte missgynnas. Denna åtgärd kan genomföras både i äldre bestånd men framför allt i medelålders barrblandskog i reservatets norra halva.

Skötselområde 2, Våtmarker 131 ha:

Naturreseptatet hyser en stor andel våtmarker, främst öppna myrar. Myrarna är påverkade av dikning, främst i de södra delarna. De hyser trots detta höga naturvärden, inte minst den påfallande rikedomen av varglav på de många torrakorna i myrkanterna.

Bevarandemål

Öppna myrar med naturlig hydrologi. Fortsatt rik förekomst av torrakor med hård ved, lämpliga som substrat för varglav.

Åtgärder

Igenläggning av diken. Detta måste föregås av en detaljerad planering, både vad gäller själva genomförandet av åtgärden men också hur det påverkar omkringliggande marker. Igenläggning av diken får inte ske på ett sätt som påverkar eller äventyrar de naturvärden som finns på myrarna eller dess omkringliggande naturskogar. Om igenläggningen av diken riskerar negativ påverkan på reservatets naturvärden måste alternativ övervägas. Det kan vara fördelaktigt att samordna dikesigenläggning med avveckling av intilliggande contortabestånd (se skötselområde 5).

Vid behov bör röjning av igenväxningsvegetation på öppna våtmarker genomföras. Viss förekomst av självföryngrade unga contortaplantor har upptäckts ute på myrar, något att vara uppmärksam på.

Skötselområde 3, Gammal gles tallskog med contortainslag 8 ha:

Skötselområdet utgörs av ett bestånd med gammeltallar på Averåfjälls västsluttning. Området har delvis avverkats i sen tid. Efter avverkning lämnades ett glest bestånd av gammeltallar och rikligt med grova lågor och torrakor. Man har därefter planterat contorta under dessa gammeltallar. I samband med en contortaavverkning utanför, men i direkt anslutning till naturreservatet, genomfördes även en avveckling av contorta i detta bestånd. Kvar finns numer ett glest bestånd med gammeltallar. Den mesta döda veden i området består numer av grova lågor där många genom åren har utgjort hemvist för raggbock.

Bevarandemål

Gammal gles tallnaturskog, gärna med inslag av löv.

Åtgärder

Majoriteten av contortaförekomsten har avvecklats 2022. Det finns dock säkerligen kvar enstaka contortatallar och det förefaller rimligt att anta att det också kan komma upp nya. Återkommande röjning av contorta torde därför behöva genomföras. I syfte att förlänga

livstiden på de många grova lågorna bör man också här genomföra punktvisa mindre röjningar av uppväxande plantor, även av inhemska trädslag, som skapar skugga och fuktigare mikroklimat kring lågorna. Beroende på hur området utvecklas kan även ytterligare röjning vara motiverad. Målsättningen med en talldominerad skog kan innebära att eventuell uppväxande gran tas bort. Om uppslaget av tall eller löv blir tätt kan även en utglesning vara motiverad. Försiktig småskalig bränning som inte riskerar att skada vare sig gammeltallar eller lågor i en alltför hög utsträckning kan vara motiverad liksom andra mindre åtgärder för att skapa brandefterliknande effekter (se skötselområde 1).

Skötselområde 4, Yngre blandskogar och hyggen 28 ha:

Kring myrarna Tutstadgolvet och Harfjällsmyren samt nordväst om Hällmyren återfinns två större bestånd med ungskogar.

Ungskogarna är förhållandevis varierande och det finns både rena tall- som granbestånd. Vissa delar har också ett rikt lövinslag. Kring reservatets gränser i de nordligaste delar återfinns även hyggen. Hyggena har kommit att inkluderas i reservatet av arronderingsskäl.

Bevarandemål

Naturskog med rikt lövinslag.

Åtgärder

I syfte att påskynda utvecklingen av naturvärden i ungskogarna kan röjningar vid behov genomföras. Om möjligt bör skogarna utvecklas mot tall- och/eller lövdominans. I rena granbestånd kan detta bli svårt att få till men det bör vara ett mål som ändå eftersträvas.

Bränning är en lämplig åtgärd för att utveckla ungskogarnas naturvärden. Om bränning inte bedöms genomförbart kan mindre åtgärder för att efterlikna brandens effekter genomföras (se skötselområde 1). Om det för att möjliggöra genomförandet av en bränning bedöms att intilliggande skötselområden i vissa delar kan behöva inkluderas ska detta också vara möjligt (se skötselområde 1).

Om det bedöms lämpligt och beroende på vilka effekter en naturvårdsbränning skapar så kan stängsling i syfte att gynna uppkomst av löv genomföras.

Skötselområde 5, Contortadominerade skogsbestånd 82 ha:

Skötselområdet består av i princip artrena contortabestånd.
Beståndsåldern ligger förmodligen på omkring 20–40 år.

Bevarandemål

Naturskog med rikt lövinslag.

Åtgärder

Total avveckling av all förekomst av contorta. Detta kan möjligen i vissa delar genomföras genom röjning men sannolikt är maskinell avverkning att föredra. Stammarnas grovlek överstiger i många fall den diameter som med en rimlig arbetsinsats är möjliga att fälla med röjsåg varför maskinell avverkning torde vara att föredra. Detta får dock avgöras i samband med att åtgärden planeras. En fördel med maskinell avverkning är också att det då är möjligt att föra bort stammar och avverkningsrester från reservatet. För att inte skada myrar och myrkanter ska manuella åtgärder genomföras där det finns risk för markskador i fuktigare områden. Det kan också vara fördelaktigt att genomföra manuella åtgärder i gränsområdena för minska risken för att fel trädslag avverkas. Att med manuella åtgärder skapa en "buffertzona" i gränsen mot myrar och äldre bestånd innan maskinell avverkning gör det lättare för maskinförare att bedöma var gränsen går och vilka träd som ska tas bort.

När contortan avvecklats kommer det sannolikt behövas återkommande röjningsinsatser för att åtgärda missade småträd eller självsådda plantor.

Naturvårdsbränning i contortabestånd har varit en omdiskuterad åtgärd. Det finns en risk för kraftigt uppslag efter en brand om träden har hunnit bli så stora att de har börjat sätta kottar. Det kan dock vara möjligt att bränna efter genomförd avverkning. Man bör genomföra bränningen på ett sätt som skapar tillräcklig värme för att fröna inte ska överleva. En bränning kan också skapa goda förutsättningar för ett rikt lövuppslag vilket skulle berika reservatet. Om det bedöms lämpligt och beroende på vilka effekter en naturvårdsbränning skapar så kan stängsling i syfte att gynna uppkomst av löv genomföras.

Skötselområde 6 (hela reservatet) Friluftsliv

Friluftslivet, liksom förutsättningarna för att utveckla detta, är idag tämligen begränsade. Naturreservatet ligger långt från väg, både längd- och höjdmässigt. Reservatet har i stora delar av området vildmarkskaraktär.

Bevarandemål

Ett naturreservat med vildmarkskänsla där besökaren får ströva fritt och uppleva orörd natur utan tillrättalagda leder eller anordningar.

Åtgärder

Anläggande av informationsskylt sker i anslutning till den skyltplats och parkering som finns i närliggande naturreservatet Hån. Här skyltas även ett flertal andra naturreservat i området.

Parkeringsplatsen i Hån får utgöra utgångspunkt för reservatets besökare att på egen hand ta sig till och runt i reservatet. I övrigt inga åtgärder.

Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
<i>Istandsättning av reservatet</i>		
Markering av reservatsgräns	1	
Informationstavla	1	
<i>Markvård</i>		
Avveckling av contortabestånd	1	Hela reservatet men främst 3 och 5
Igenläggning av diken	2	2
Brandeffektefterliknande åtgärder samt naturvårdsbränning	3	1, 3, 4 och 5
Stängsling	4	Främst 4 och 5
Ringbarkning eller fällning av gran	4	1

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

Genomförd dokumentation

Ett flertal genomförda inventeringar och fältbesök under perioden 2011-2024.